

Sygn. akt III RC 24/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 stycznia 2021 roku

Sąd Rejonowy w Piszczu III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący sędzia Katarzyna Zielińska

Protokolant p.o. st. sekr. sądowego Magdalena Mrozowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 stycznia 2021 roku w P.

sprawy z powództwa A. T.

przeciwko S. Ś.

o podwyższenie alimentów

I. Alimenty, zasądzone wyrokiem Sądu Rejonowego w Piszczu z dnia 18 maja 2004 roku w sprawie III RC 61/04, od pozwanego S. Ś. na rzecz powódki A. T. w kwocie po 330 złotych miesięcznie, z dniem 20 lutego 2020 roku podwyższa do kwoty po 600 (sześćset) złotych miesięcznie, płatnej z góry do dnia 10. każdego miesiąca.

II. W pozostałym zakresie powództwo oddala.

III. Nie obciąża stron opłatami sądowymi.

IV. Koszty procesu między stronami wzajemnie znosi.

V. Wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 24/20

UZASADNIENIE

W dniu 20 lutego 2020 roku A. T. wniosła o podwyższenie alimentów zasądzonych na jej rzecz od S. Ś. wyrokiem Sądu Rejonowego w Piszczu w sprawie III RC 61/04 z kwoty 350 złotych do kwoty 1 000 złotych miesięcznie, płatnej do dnia 10-go każdego miesiąca z góry.

W uzasadnieniu pozwu wskazała, że od czasu zasądzenia ostatnich alimentów nastąpiła istotna zmiana w zakresie jej usprawiedliwionych potrzeb oraz wysokości kosztów jej utrzymania, rozwoju i edukacji. Wskazała, że jej potrzeby wzrosły wraz z wiekiem oraz wskazała, że nadal jest osobą uczącą się. Ponadto podała, że w przyszłości ma zamiar podjąć edukację na wyższej uczelni w Niemczech w celu podniesienia swoich kwalifikacji zawodowych, które umożliwią jej podjęcie dobrze płatnej pracy.

Powódka zaznaczyła, że zamieszkuje ze swoją matką, ojczymem i rodzeństwem na terenie N. w mieszkaniu wynajmowanym od Zakładu Karnego w K., partycypując w kosztach czynszowych związanych z wyżej wymienionym mieszkaniem i tak ponosi koszt czynszu w wysokości 1/5 kwoty wraz z kosztami ubocznymi w kwocie 124 euro oraz energii elektrycznej i gazu w kwocie 35 euro.

Powódka podkreśliła, że ponosi szereg dodatkowych kosztów związanych między innymi z usługami telekomunikacyjnymi oraz medycznymi. A. T. leczy się ortodontycznie. Koszt leczenia wynosi 1502,25 euro, który został rozłożony na 36 rat. Ponadto z uwagi na pogarszający się wzrok dokonała zakupu okularów do dali w kwocie 117 euro oraz ponosi bieżące koszty zakupu ubrań oraz materiałów edukacyjnych.

Powódka oceniła swój łączny miesięczny całkowity koszt utrzymania na kwotę około 500 euro, tj. około 2300 złotych.

Wskazała, że S. Ś. prowadzi gospodarstwo rolne w miejscowości W. i czerpie dochody z prowadzonej działalności rolnej. Wskazała, że pozwany prawdopodobnie przejął gospodarstwo po swojej matce i w związku z tym nastąpił wzrost jego możliwości majątkowych i zarobkowych. Kwota żądana przez powódkę w pozwie leży w zakresie możliwości płatniczych pozwanego.

Pozwany S. Ś. w odpowiedzi na pozew uznał powództwo do kwoty po 450 złotych miesięcznie, płatnych przelewem na rachunek bankowy A. T.. W pozostałym zakresie wniósł o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu zakwestionował wydatki wskazane przez powódkę. Wskazał, że zakup telefonu marki I. nie jest usprawiedliwionym kosztem. Wskazał również, że koszty są przedstawione nierzetelnie, np. zakup obuwia od rozmiaru 38 do rozmiaru 41.

Pozwany zaznaczył, że jego sytuacja majątkowa nie uległa poprawie, a wręcz pogorszyła się. Wskazał, że w 2005 roku ożenił się z U. Ś., z którą obecnie prowadzi gospodarstwo rolne. Posiada na utrzymaniu dwoje dzieci. Wskazał, że K. jest już pełnoletnia, jednak obecnie nie pracuje, natomiast syn A. uczęszcza do Szkoły Podstawowej w S..

Pozwany wskazał, że jego roczne koszty związane z utrzymaniem oraz prowadzeniem gospodarstwa rolnego wynoszą:

- rachunki domowe – 24.700 złotych,
- jedzenie, środki higieny osobistej – 36.000 złotych,
- usługi weterynaryjne i inseminacja krów – 5.000 złotych,
- płyny i wymiana gum do dojkarki – 3.500 złotych,
- zakup zboża na paszę – 4.500 złotych,
- zakup dodatków paszowych i witamin – 31.000 złotych,
- koszenie zboża – 1.800 złotych,
- zakup nasion kukurydzy do siewu – 4.000 złotych,
- siew kukurydzy – 1.200 złotych,
- opryski na zboże i kukurydzę – 2.700 złotych,
- koszenie kukurydzy i przykrycie – 10.000 złotych,
- folia i siatki od bel – 6.000 złotych,
- oleje i filtry do ciągnika – 1.500 złotych,
- nawozy – 30.000 złotych,
- olej napędowy – 12.0000 złotych,

- benzyna do samochodu – 3.600 złotych,
- alimenty – 3.960 złotych,
- kredyt na ciągnik – 7.200 złotych.

Pozwany wskazał, że nie posiada z żoną żadnych oszczędności. Wszelkie dochody przeznacza na bieżące wydatki.

Sąd ustalił, co następuje:

A. T., urodzona (...), pochodzi ze związku nieformalnego S. Ś. oraz M. W. (poprzednio T.).

Sąd Rejonowy w Piszcu wyrokiem z dnia 18 maja 2004 roku w sprawie III RC 61/04 podwyższył alimenty zasądzone od pozwanego S. Ś. na rzecz A. T. z kwoty po 300 złotych miesięcznie do kwoty po 330 złotych miesięcznie, płatnej z góry do dnia 10-ego każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w terminie płatności którejkolwiek z rat.

(dowód: wyrok k. 19 akt sprawy III RC 61/04 Sądu Rejonowego w Piszcu)

A. T. miała wówczas 2 lata i 5 miesięcy. Zdiagnozowano u niej alergię skórą i pokarmową, skazę białkową. Przebywała na specjalnej diecie. A. T. mieszkała wówczas wraz z matką i mężem matki u swoich dziadków macierzystych. Jej matka nie pracowała. Ojczym pracował dorywczo w lesie za wynagrodzenie w wysokości około 800 złotych i pobierał zasiłek dla bezrobotnych w wysokości około 380 złotych miesięcznie.

S. Ś. był wówczas kawalerem. Nie posiadał innych dzieci na utrzymaniu, prowadził gospodarstwo rolne. Uzyskiwał dochody ze sprzedaży mleka w wysokości około 2.000 zł miesięcznie. Kupował paszę, której koszt wynosił latem 800 złotych miesięcznie, natomiast zimą 1000 złotych miesięcznie. Opłacał KRUS w wysokości 220 złotych za kwartał. Ponościł koszty prądu – 130 złotych, gazu – 30 złotych. Na zakup nasion kukurydzy oraz oprysków wydawał około 1.500 złotych. Prowadził gospodarstwo rolne o powierzchni 26 ha, przy czym 20 ha stanowiło jego własność, a 6 ha dzierżawił. Koszt dzierżawy wynosił 800 złotych rocznie.

(dowód: wyjaśnienia M. W. k. 17, wyjaśnienia S. Ś. k. 18 akt sprawy III RC 61/04 Sądu Rejonowego w Piszcu)

Obecnie A. T. ma 19 lat. Jest panną. Nie posiada żadnego majątku. Mieszka w Niemczech wraz z matką, ojczymem oraz rodzeństwem. Zaspokojenie jej potrzeb mieszkaniowych wraz z energią elektryczną i gazem wynosi łącznie 159 euro miesięcznie. A. T. korzysta z leczenia ortodontycznego, którego koszt wyniósł 1.502,25 euro. Koszt ten został rozłożony na 36 rat po 41,72 euro. Zakupiła również okulary za kwotę 110 euro. Jej średni całkowity miesięczny koszt utrzymania wynosi około 500 euro.

A. T. ukończyła naukę w niemieckim odpowiedniku gimnazjum i nie udało się jej przejść pierwszego etapu rekrutacji do szkoły zawodowej.

Od 12 października 2020 roku jest uczestniczką przygotowania do zawodu. Przewidywany czas zakończenia przygotowania to 3 września 2021 roku. Z tego tytułu otrzymuje stypendium w wysokości około 320 euro miesięcznie.

(dowód: rachunek wraz z tłumaczeniem k. 21-22; faktura wraz z tłumaczeniem k.25-26, porozumienie o płatności ratalnej wraz z tłumaczeniem k. 28-30, umowa najmu wraz z tłumaczeniem k. 31-34; poświadczenie uczestnictwa wraz z tłumaczeniem k.141-142; porozumienie integracyjne k. 143-144; kserokopia informacji o otrzymywaniu stypendium k.152)

S. Ś. pozostaje w związku małżeńskim, z którego posiada małoletniego syna w wieku 14 lat. Na jego utrzymaniu pozostaje również żona oraz córka żony z jej poprzedniego związku, która ukończyła 20 lat.

S. Ś. jest właścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni 26 ha, które nastawione jest na produkcję mleka. Posiada 50 sztuk bydła, w tym 27 krów mlecznych. W 2019 roku ze sprzedaży mleka osiągnął dochód brutto w wysokości 210.257,55 zł. Obecnie jego miesięczne dochody z tego tytułu kształtują się na poziomie od 17.000 -18.000 złotych miesięcznie. Otrzymuje dopłaty w wysokości około 38.000 złotych rocznie. Jest właścicielem ciągnika rolniczego marki U. (...) rok produkcji 1997, ciągnik rolniczy marki N. (...) rok produkcji 2010, samochód osobowy marki F. (...) rok produkcji 2004.

Jego roczne wydatki to: rachunki domowe – 24.700 złotych, jedzenie, środki higieny osobistej – 36.000 złotych, usługi weterynaryjne i inseminacja krów – 5.000 złotych, płyny i wymiana gum do dojazdów – 3.500 złotych, zakup zboża na paszę – 4.500 złotych, zakup dodatków paszowych i witamin – 31.000 złotych, koszenie zboża – 1.800 złotych, zakup nasion kukurydzy do siewu – 4.000 złotych, siew kukurydzy – 1.200 złotych, opryski na zboże i kukurydzę – 2.700 złotych, koszenie kukurydzy i przykrycie – 10.000 złotych, folia i siatki od bel – 6.000 złotych, oleje i filtry do ciągnika – 1.500 złotych, nawozy – 30.000 złotych, olej napędowy – 12.000 złotych, benzyna do samochodu – 3.600 złotych, kredyt na ciągnik – 7.200 złotych. Ponosi koszty podatku od nieruchomości w kwocie 1.137 złotych rocznie. Opłaca składki KRUS w wysokości 860 zł kwartalnie. Ponadto ponoszone są wydatki związane z zakupem odzieży i butów, leków w razie choroby, kształcenia małoletniego syna i inne wydatki związane z życiem codziennym.

Ponadto od dnia 20 lutego 2020 roku S. Ś. uiszcza na rzecz córki A. Ś. kwotę 600 złotych miesięcznie tytułem zabezpieczonych alimentów, co stanowi rocznie kwotę 7.200 zł.

(dowód: polecenie przelewu k. 64, 66, 67, 69; potwierdzenia opłat k.65; faktury k. 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 90, 91 92; polisy ubezpieczeniowe k. 93, 94, 95; decyzja w sprawie wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego na 2020 rok k. 96; 120; zaświadczenie z Banku Spółdzielczego w M. o kredycie k. 97; informacja ze Starostwa Powiatowego w P. k. 117; informacja z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa k.121, informacja Spółdzielni (...) w G. k.123-124; zeznania świadka U. Ś. k.146; zeznania pozwanego S. Ś. nagranie rozprawy z dnia 18 stycznia 2021 roku 00:06:04 – 00:22:56 k. 158)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów, a w szczególności dokumentów uzyskanych w toku postępowania, zeznań pozwanego i świadka U. Ś.. Sąd dał wiarę w całości dowodom z dokumentów, zaś dowodom z zeznań w zakresie wyżej opisanym. Sąd dał wiarę twierdzeniom powódki, że jej miesięczny koszt utrzymania wynosi 500 euro i że otrzymuje stypendium w wysokości około 300 euro miesięcznie.

Sąd zważył, co następuje:

Na wstępie należy odnieść się do kwestii stosowania prawa materialnego w niniejszym postępowaniu.

Zgodnie z artykułem 3 protokołu haskiego z dnia 23 listopada 2008 rok o prawie właściwym dla zobowiązań alimentacyjnych (Dz.U.UE.L.09.331.19), zasadą jest, że zobowiązania alimentacyjne podlegają prawu państwa, w którym wierzyciel ma miejsce zwykłego pobytu. W niniejszej sprawie centrum życiowym powódki są Niemcy, tam ma ona miejsce zwykłego pobytu. Jednakże stosowanie do art. 7 wyżej wskazanego protokołu powódka i pozwany złożyli oświadczenia, że na użytek niniejszego postępowania wybierają prawo polskie do rozpoznania sprawy (k. 57, 98). Stąd orzekano na podstawie przepisów polskiego prawa materialnego.

Zgodnie z treścią art. 133 § 1 kro rodzice zobowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dzieci, które nie są jeszcze w stanie utrzymywać się samodzielnie. Tak, więc od chwili urodzenia zobowiązani są do dostarczania dzieciom środków utrzymania i wychowania.

Z przepisu powyższego wynika, że rodzice mogą być zwolnieni od świadczeń alimentacyjnych w stosunku do dziecka tylko wtedy, gdy dziecko jest w stanie utrzymać się samodzielnie i nie pozostaje w niedostatku lub posiada własny majątek, a dochody z tego majątku wystarczają na całkowite pokrycie jego kosztów utrzymania lub wychowania. We

wszystkich innych wypadkach na rodzicach ciąży stanowią obowiązek utrzymania dziecka, ograniczony tylko ich możliwościami zarobkowymi i majątkowymi.

Zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego (art. 135 § 1 kro).

Przez usprawiedliwione potrzeby uprawnionego rozumie się takie potrzeby, których zaspokojenie zapewni mu, odpowiednio do wieku i uzdolnień, prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy. Rodzice są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej, leczenia w razie choroby), jak i duchowych i kulturalnych, także środki wychowania i kształcenia według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku.

Przez możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego należy rozumieć nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane, lecz także zarobki i dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych.

Zgodnie z treścią art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego, w tym podwyższenia, obniżenia lub uchylenia alimentów.

Rozstrzygnięcie oparte na podstawie art. 138 kro polega na porównaniu stanu istniejącego w dacie uprawomocnienia się wyroku zasądzającego alimenty ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich zmianie.

Od daty zasądzenia ostatnich alimentów upłynęło siedemnaście lat i bez wątplenia w tym czasie wzrosły usprawiedliwione potrzeby powódki. A. T. ma obecnie 19 lat i przygotowuje się do zawodu. Ponosi koszty leczenia ortodontycznego oraz okulistycznego. Zasądzone alimenty w wysokości 330 złotych miesięcznie nie są adekwatne do usprawiedliwionych potrzeb powódki. Powódka podjęła starania o uzyskanie kwalifikacji zawodowych. Przygotowując się do zawodu otrzymuje stypendium w wysokości 320 euro. Jednakże osiągnięty dochód nie jest wystarczający, aby mogła utrzymać się samodzielnie.

Bez wątplenia uległa też zmianie sytuacja pozwanego. Pozwany zawarł związek małżeński. Na utrzymaniu ma żonę oraz małoletniego syna. Jego dochody od ostatniego orzekania o alimentach wzrosły kilkukrotnie. Pozwany nie kwestionował swojego obowiązku alimentacyjnego co do zasady, a jedynie co do jego wysokości. Wskazywał przy tym, że powódka nie uczy się, a pracuje i otrzymuje z tego tytułu stypendium, co powinno wpłynąć na wysokość jego zobowiązanie.

Pozwany uzyskuje stały dochód z tytułu sprzedaży mleka w ramach prowadzenia gospodarstwa rolnego. Dochody te oscylują w granicach 17.000 zł – 18.000 zł miesięcznie, przy czym koszty prowadzenia działalności są znaczne. Powódka w żaden sposób nie kwestionowała tych kosztów. Pozwany wymienił szczegółowo wydatki związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego. Wydatki te nie obejmują wysokości podatku rolnego, składek KRUS, napraw maszyn. Pozwany wskazał, że rachunki domowe, jedzenie i środki higieny osobistej całej rodziny wynoszą łącznie 67.000 zł rocznie. Co również nie było kwestionowane przez powódkę. Dodatkowo ponoszone są wydatki, których pozwany nie skonkretyzował, związane z zakupem odzieży, butów, leczenia w razie choroby, kształcenia syna pozwanego oraz inne wydatki związane z codziennym życiem, a także z rekreacją, wypoczynkiem. Trudno zatem zgodzić się z twierdzeniami powódki, że pozwanemu po odliczeniu wydatków wskazanych w odpowiedzi na pozew, pozostaje kwota około 89.000 zł rocznie.

Zauważyć należy, że powódka wskazała, że koszt jej utrzymania wynosi około 500 euro miesięcznie i Sąd przyjął to za powódką. Należy jednak podkreślić, że powódka otrzymuje stypendium w wysokości 320 euro. Alimenty od pozwanego w wysokości 600 złotych, co w przeliczeniu wynosi około 150 euro, dadzą łącznie kwotę 470 euro. Kwota ta niemal w zupełności pokryje usprawiedliwione potrzeby powódki. Należy podkreślić, że podobną kwotę, czyli około 150 euro powinna łożyć matka powódki, która z uwagi na wiek powódki (19 lat) nie czynni już osobistych starań o jej wychowanie.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że alimenty w kwocie po 600 złotych miesięcznie na rzecz powódki, będą adekwatne do usprawiedliwionych potrzeb A. T. oraz możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego.

Uznając, że powództwo o podwyższenie alimentów zasługuje na uwzględnienie w części, Sąd orzekł jak w punkcie I. wyroku. W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu, co skutkowało orzeczeniem jak w punkcie II. wyroku.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 102 kpc, a o kosztach procesu w oparciu o przepis art. 100 kpc.

Sąd nie zwrócił powódce wydatku w kwocie 800 zł, związanego z przyjazdem powódki na rozprawę w dniu 30 września 2020 roku, gdyż powódka nie była wzywana na rozprawę do osobistego stawiennictwa, a tylko zawiadomiona o terminie rozprawy (k. 102, 103, 104), stąd nie ma zastosowania przepis art. 5 ust. 1 pkt. 1) ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Wyrokowi w punkcie podwyższającym alimenty Sąd nadał rygor natychmiastowej wykonalności stosownie do treści art. 333 § 1 pkt 1 kpc.